Instanța de fond: Judecătoria Strășeni, sediul Central (jud. Iana Talmaci)
Dosarul nr. 3a-258/23 (2-21054735-02-3a-15022023)

Republica Moldova
Curtea de Apel Chişinău
D E C I Z I E

26 noiembrie 2024 mun. Chişinău

Colegiul Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău
Având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Mîra Ghenadie
Judecătorii Dașchevici Grigore şi Bostan Angela
Grefier Chirilov Victoria

Judecînd în şedinţă publică, cererea de apel declarată de Berechelea Andrei asupra hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 21 decembrie 2022, adoptată la acțiunea în contencios administrativ depusă de Berechelea Andrei împotriva Consiliul comunal Onișcani, r-l Călărași, terți Primăria Onișcani, r-l Călărași și Serviciul Fiscal de Stat în procedura contenciosului administrativ,

c o n s t a t ă :

La data de 12 aprilie 2021, Berechelea Andrei a depus acțiunea în contencios administrativ împotriva Primăriei și Consiliului s. Onișcani r-l Strășeni în procedura contenciosului administrativ.

În motivarea acțiunii s-a invocat că, în luna decembrie 2020 a fost informat de către Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală de Administrare Fiscală Arierate despre admiterea restanței față de bugetul public a restanței în mărime de 18 385.58 lei, compus din impozitul funciar în mărime de 17 793.40 lei, impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113220 în sumă de 72.35 lei și impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113240 în sumă de 466.16 lei, precum și taxa pentru salubrizare clasificație economică 114426 în sumă de 53.67 lei.

Menționează reclamantul Berechelea Andrei că, pentru anul 2020 impozitul funciar a fost achitat, iar conform informației eliberate de către primăria Onișcani a constatat, că restanța pretinsă la achitarea impozitelor funciare, în mare parte, se atestă pentru perioadele anilor 2011-2014 și în măsură nesemnificativă pe perioada 2015-2016.

Susține că, la data de 11.01.2021 a adresat cerere către Consiliul local comunal Onişcani, r-ul Călăraşi, prin care a solicitat stingerea obligațiunilor fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare, cu atât mai mult, că în marea partea restanțelor la plata impozitelor enunțate au fost acumulate în perioada când nu era proprietarul terenurilor cu destinație agricolă.

Totodată reclamantul notează că prin notificarea nr. 30 din 03.02.2021 a fost anunțat, că cererea v-a fi pusă în discuție la următoarea şedinţă a Consiliului comunal Onişcani, însă fără ai comunicat despre data şedinţei consiliului.

Remarcă reclamantul Berechelea Andrei că, prin scrisoarea nr. 93 din 30.03.2021 a primit decizia nr. 01/05 din 26.03.2021 a Consiliului comunal Onişcani cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozitul funciar.

Subliniază reclamantul că nici decizia nr. 01/05 din 26.03.2021 şi nici notificarea nr. 30 din 03.02.2021 nu conţin modalitatea şi termenii de contestare a actului administrativ cu caracter individual.

Consideră reclamantul că decizia nr. 01/05 din 26.03.2021 este una ilegală, nemotivată, ce îi încalcă dreptul de a fi scutit de obligațiunea fiscală prin anulare.

În contextul dat, reclamantul reiterează, că prin cererea înaintată către Consiliului comunal Onişcati, r-ul Călăraşi a solicitat emiterea unui act administrativ individual privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare pentru perioada anilor 2011-2016, prin radierea din registrul fiscal de la fel reclamantul a solicitat să fie informat despre data ședinței Consiliului Onișcani la care se v-a examina cererea pentru a fi prezent și, corespunzător, să se expună supra cererii cu argumente.

Prin urmare notează, că a devenit proprietar al terenurilor cu destinație agricolă, în privința cărora se solicită achitarea impozitului funciar la data de 06.03.2013, când a fost înregistrat dreptul de proprietate la organul cadastral.

Remarcă reclamantul Berechelea Andrei, că până în luna decembrie 2020 nu a știut de existența restanțelor invocate şi nici foştii proprietari nu au fost acționați pe întrebarea achitării căror va restanțe, din câte cunoaște.

În ordinea celor menționate, reclamantul Berechelea Andrei indică, că reieșind din motivarea deciziei nr. 01/05 din 26.03.2021, cererea a fost examinată prin prisma art. 284 alin. (1) lit. c) Cod fiscal, care prevede, că autoritățile deliberative şi reprezentative ale administrației publice locale sânt în drept să acorde persoanelor fizice şi juridice scutiri sau amânări la plata impozitului pe bunurile imobiliare pe anul fiscal respectiv, în caz de boală îndelungată sau deces al proprietarului bunurilor imobiliare confirmate prin certificat medical sau, respectiv, prin certificat de deces.

Însă reclamantul reiterează că a formulat solicitările în cererea din 11.01.2021 prin prisma art. 264, 172, 173 Cod fiscal, care prevăd stingerea obligațiilor fiscale prin anulare pe motivul survenirii termenului de prescripție.

În contextul celor menționate, concluzionează reclamantul Berechelea Andrei că, este evident, faptul că cererea a fost respinsă fără a fi examinată și/sau a fost examinată printr-o solicitare pe care nu a invocat-o, încâlcindu-se dreptul la examinarea legală a petiției, precum și dreptul de a fi scutit de la plata obligațiunilor fiscale conform prevederilor legii fiscale pe motivul survenirii termenului de prescripție.

A solicitat reclamantul admiterea cererii de chemare în judecată, anularea ca ilegală a Deciziei nr. 01/05 din 26.03.2021 a Consiliului comunal Onișcani cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozitul funciar, obligarea Consiliului comunal Onişcani, r-ul Călăraşi de a emitere dispoziție privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare a restanței în mărime de 18 385,58 lei, compus din impozitul funciar în mărime de 17793,40 lei, impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113220 în sumă de 72,35 lei şi impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113240 în sumă de 466,16 lei, precum şi taxa pentru salubrizare clasificație economică 114426 în sumă de 53,67 lei, pentru perioada anilor 2011-2016, prin radierea din Registrul fiscal de stat.

<u>Hotărîrea instanţei de fond ce constituie obiectul apelului.</u>

Prin hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 21 decembrie 2022, acţiunea în contencios administrativ a reclamantului Berechelea Andrei împotriva Consiliul comunal Onișcani, r-l Călărași, terți Primăria Onișcani, r-l Călărași și Serviciul Fiscal de Stat în procedura contenciosului administrativ, s-a respins ca fiind neîntemeiată.

<u>Verificarea admisibilității apelului.</u>

Invocând ilegalitatea hotărârii instanței de fond, la 23 decembrie 2022, Berechelea Andrei a declarat apel asupra hotărârii Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 21 decembrie 2022.

În conformitate cu prevederile art. 232 alin. (1) Cod administrativ, apelul se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată în termen de 30 de zile de la pronunţarea dispozitivului hotărîrii, dacă legea nu stabileşte un termen mai mic. Instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată transmite neîntîrziat apelul împreună cu dosarul judiciar, după motivarea hotărîrii, instanţei de apel.

Din materialele cauzei rezultă că, la caz dispozitivul hotărîrii instanţei de fond a fost pronunţat public la 21 decembrie 2022, iar cererea de apel a fost depusă la 23 decembrie 2022, prin urmare Completul judiciar constată că, apelul declarat de Berechelea Andrei a fost depus în interiorul termenului legal.

Potrivit art. 232 alin. (2) Cod administrativ, *motivarea apelului se prezintă la instanţa de apel în termen de 30 de zile de la data notificării hotărîrii motivate.*

Dacă se depune împreună cu apelul, motivarea apelului se depune la instanţa de judecată care a emis hotărîrea contestată.

În speță, hotărîrea motivată a fost comunicată reprezentantului apelantului Berechelea Andrei, avocatului Vladislav Negura, la data de 09 februarie 2023, iar motivarea apelului a fost depusă la 06 martie 2023, adică cu respectarea prevederilor art. 232 alin. (2) Cod administrativ.

Argumentele apelantului vis-a-vis de pretinsa ilegalitate a hotărîrii atacate cu apel.

În susținerea apelului, Berechelea Andrei, a reiterat argumentele de fapt și de drept expuse în acțiunea depusă.

Solicită Berechelea Andrei admiterea apelului, casarea hotărîrii instanței de fond, cu emiterea unei noi decizii prin care cererea de chemare în judecată să fie admisă integral în modul în care a fost formulată.

Argumentele părții intimate vis a vis de apelul declarat:

Prin referințele depuse Consiliul comunal Onișcani, r-l Călărași, terți Primăria Onișcani, r-l Călărași și Serviciul Fiscal de Stat, au solicitat respingerea apelului declarat de Berechelea Andrei, cu menținerea hotărârii primei instanțe ca fiind legală și întemeiată.

Argumentele participanţilor la proces:

Apelantul Berechelea Andrei și reprezentantul său, avocatul Vladislav Negura în ședința instanței de apel au susținut integral argumentele indicate în motivarea apelului, au solicitat admiterea acestuia în sensul formulat.

Reprezentantul intimatului Consiliului comunal Onișcani, r-l Călărași, și al terțului Primăria Onișcani, r-l Călărași – avocatul Ivastiuc Mariana, în ședința instanței de apel a pledat pentru respingerea apelului declarat de Berechelea Andrei, cu menținerea hotărîrii primei instanțe ca fiind legală și întemeiată.

Reprezentantul terțului Serviciul Fiscal de Stat- în şedinţa instanței de apel nu s-a prezentat. Prin referința depusă a solicitat examinarea cauzei în ordine de apel în lipsa reprezentantului său.

Audiind participanții prezenți la proces, studiind materialele dosarului şi înscrisurile administrate, verificând argumentele expuse în cererea de apel, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chișinău conchide că apelul declarat de Berechelea Andrei este neîntemeiat, motiv din care urmează a fi respins cu menţinerea hotărîrii Judecătoriei Străşeni, sediul Central din 21 decembrie 2022, din următoarele considerente.

Aprecierea instanţei de apel a argumentelor părţilor şi cadrului legal aplicabil speţei:

În conformitate cu prevederile art. 195 Cod administrativ, *procedura acţiunii în contenciosul administrativ se desfăşoară conform prevederilor*

prezentului cod. Suplimentar se aplică corespunzător prevederile Codului de procedura civilă, cu excepţia art.169–171.

Potrivit dispoziţiilor art.219 alin.(1), (3) Cod administrativ, *(1) Instanța de judecată este obligată să cerceteze starea de fapt din oficiu în baza tuturor probelor legal admisibile, nefiind legată nici de declarațiile făcute, nici de cererile de solicitare a probelor înaintate de participanți. (3) Instanța de judecată nu are dreptul să depășească limitele pretențiilor din acțiune, însă, totodată, nu este legată de textul cererilor formulate de participanții la proces.*

În conformitate cu prevederile art. 240 alin. (1) lit. a) Cod administrativ, *examinînd cererea de apel, instanţa de apel adoptă una dintre următoarele decizii-* ***respinge apelul.***

Conform art. 239 Codul de procedură civilă, *hotărârea judecătorească trebuie să fie legală şi întemeiată. Instanţa îşi întemeiază hotărârea numai pe circumstanţele constatate nemijlocit de instanţă şi pe probele cercetate în şedinţă de judecată.*

În temeiul art.240 alin.(1) Cod de procedură civilă, *la deliberarea hotărîrii, instanţa judecătorească apreciază probele, determină circumstanţele care au importanţă pentru soluţionarea cauzelor, care au fost sau nu stabilite, caracterul raportului juridic dintre părţi, legea aplicabilă soluţionării cauzei şi admisibilitatea acţiunii.*

Hotărârea este întemeiată, dacă în ea sunt expuse toate circumstanţele care au importanţă la soluţionarea cauzei şi care au fost verificate în şedinţa de judecată multilateral, complet, fiind elucidate probele privind circumstanţele constatate ale cauzei.

Prevederile legale enunţate impun în mod expres, obligația instanţei de apel să verifice circumstanţele şi raporturile juridice stabilite în hotărârea primei instanţe, precum şi cele care nu au fost stabilite şi este obligată să verifice legalitatea hotărârii în întregul ei şi să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

Respectiv, conform practicii CEDO instanţa de apel, potrivit regulilor unui proces echitabil pornind de la aprecierea rolului determinant al concluziilor sale, are obligaţia să examineze efectiv problemele esenţiale care îi sunt supuse aprecierii şi să nu se limiteze doar la însuşirea motivelor și concluziilor date de instanţa inferioară. (*Hirro Balani c. Spaniei*, nr.18064/91 din 09.12.1994 §27; *Georgiadis v. Greciei* nr.21522/93 din 29.05.1997 §43).

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curţii de Apel Chişinău, analizând legalitatea hotărârii pronunţate în raport cu prevederile art.225 Cod administrativ; art. 239 – 241 Cod de procedură civilă, constată că aceasta urmează a fi menţinută, or instanţa de fond, corect a elucidat şi constatat circumstanţele cauzei, a verificat şi apreciat obiectiv, probele prezente la

materialele cauzei, stabilind corect circumstanțele de fapt și aplicând corect legislația pertinentă ce guvernează raportul litigios.

Materialul probatoriu administrat de instanţa de fond, denotă următoarea situaţie;

<u>În fapt:</u>

Materialele cauzei atestă că, la data de 19.11.2020, perceptorul fiscal din cadrul Primăriei Onișcani, r-l Călărași, a expediat în adresa lui Berechelea Andrei informația nr.208 privind suma datoriilor acestuia la data de 19.11.2020 către Primăriei Onișcani, r-l Călărași. (f.d.5)

La fel la data de 06.11.2020, Serviciul Fiscal de Stat a informat reclamantul prin scrisoarea nr.26-20/3-24/700 despre restanța față de bugetul public național în sumă de 18 248, 03 lei. (f.d.8)

La 11.01.2021, Berechelea Andrei s-a adresat cu cerere către Consiliul s. Onișcani, r-nul Călărași privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor prin anulare. (f.d.10)

Prin decizia Consiliului com. Onișcani nr.01/05 din 26.03.2021 ”Cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozitul funciar”, s-a respins cererea înaintată de Berechelea Andrei cu privire la stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare a restanței la impozit a sumei de 18 385 lei. (f.d.12)

Decizia menționată a fost expediată în adresa lui Berechelea Andrei prin scrisoarea informativă nr.93 din 30.03.2021. (f.d.11)

La data de 12.04.2021, Berechelea Andrei a sesizat instanța de contencios administrativ cu prezenta acțiune prin care a solicitat anularea deciziei Consiliului com. Onișcani nr.01/05 din 26.03.2021 ”Cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozitul funciar”, obligarea Consiliului comunal Onişcani, r-ul Călăraşi de a emitere dispoziție privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare a restanței în mărime de 18 385,58 lei, compus din impozitul funciar în mărime de 17 793,40 lei, impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113220 în sumă de 72,35 lei şi impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113240 în sumă de 466,16 lei, precum şi taxa pentru salubrizare clasificație economică 114426 în sumă de 53,67 lei, pentru perioada anilor 2011-2016, prin radierea din Registrul fiscal de stat

<u>Admisibilitatea acțiunii:</u>

Prevederi relevante ale Codului administrative sunt următoarele:

Articolul 20. *Acţiunea în contencios administrativ*

Dacă printr-o activitate administrativă se încalcă un drept legitim sau o libertate stabilită prin lege, acest drept poate fi revendicat printr-o acţiune în contencios administrativ, cu privire la care decid instanţele de judecată competente pentru examinarea procedurii de contencios administrativ, conform prezentului cod.

Articolul 206. *Felurile acţiunilor în contencios administrativ*

(1) O acţiune în contencios administrativ poate fi depusă pentru:

b) obligarea autorităţii publice să emită un act administrativ individual (acţiune în obligare);

Reieșind din cerințele formulate, rezultă că, acțiunea reclamantului este una în obligare. Or procedura administrativă a fost inițiată la cererea acestuia prin care a solicitat Consiliului s. Onișcani, r-nul Călărași stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor prin anulare. (f.d.10)

Articolul 191. *Competenţa jurisdicţională pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Cu excepţia cazurilor prevăzute la alin.(2) şi (3), judecătoriile soluţionează în fond toate acţiunile în contencios administrativ.

Articolul 196. *Competenţa teritorială pentru acţiunea în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contencios administrativ se depune la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială îşi are sediul autoritatea publică care a desfăşurat activitatea administrativă contestată, daca legea nu prevede altfel.

Ținînd cont de obiectul acțiunii, sediul autorității publice pîrîte și avînd în vedere prevederile art.191 alin.(1) Cod administrativ, examinarea prezentei cauze ține de competența Judecătoriei Strășeni, sediul Central, or obiectul acesteia nu se regăsește în excepțiile de la alin.(2) și (3) a art.191 Cod administrativ.

Astfel, acțiunea în contencios administrativ a fost înaintată de reclamant cu respectarea competenței jurisdicționale și teritoriale.

Articolul 17. *Dreptul vătămat*

Drept vătămat este orice drept sau libertate stabilit/stabilită de lege căruia/căreia i se aduce atingere prin activitate administrativă.

Articolul 39. *Accesul liber la justiţie*

(1) Controlul judecătoresc al activităţii administrative este garantat şi nu poate fi îngrădit.

(2) Orice persoană care revendică un drept vătămat de către o autoritate publică în sensul art.17 sau prin nesoluţionarea în termenul legal a unei cereri se poate adresa instanţei de judecată competente.

Articolul 189. *Înaintarea acţiunii în contencios administrativ*

(1) Orice persoană care revendică încălcarea unui drept al său prin activitatea administrativă a unei autorităţi publice poate înainta o acţiune în contencios administrativ.

Articolul 10. *Actul administrativ individual*

(1) Actul administrativ individual este orice dispoziţie, decizie sau altă măsură oficială întreprinsă de autoritatea publică pentru reglementarea unui caz individual în domeniul dreptului public, cu scopul de a produce nemijlocit efecte

juridice, prin naşterea, modificarea sau stingerea raporturilor juridice de drept public.

Articolul 11. *Categoriile actelor administrative individuale*

(1) Actele administrative individuale pot fi:

a) acte defavorabile – actele care impun destinatarilor lor obligaţii, sancţiuni, sarcini sau afectează drepturile/interesele legitime ale persoanelor ori care resping, în tot sau în parte, acordarea avantajului solicitat;

Instanța de apel statuează că, actul administrativ individual defavorabil emis de autoritatea publică pîrîtă – decizia Consiliului com. Onișcani nr.01/05 din 26.03.2021 ”Cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozitul funciar” - constituie act administrativ defavorabil reclamantului.

Articolul 208. *Respectarea procedurii prealabile*

(3) Dacă procedura prealabilă nu este prevăzută de lege, acţiunea în obligare se admite numai în cazul în care reclamantul a depus anterior la autoritatea publică competentă o cerere de emitere a actului administrativ individual.

Articolul 163. *Neefectuarea procedurii de examinare a cererii prealabile*

Procedura de examinare a cererii prealabile nu se efectuează dacă:

a) actul administrativ individual este emis de către Guvern, un consiliu local sau Adunarea Populară a Găgăuziei;

Articolul 209. *Termenul de înaintare a acţiunii în contencios administrativ*

(1) Acţiunea în contestare şi acţiunea în obligare se înaintează în decurs de 30 de zile, dacă legea nu prevede altfel. Acest termen începe să curgă de la:

b) data comunicării sau notificării actului administrativ individual, dacă legea nu prevede procedura prealabilă. Prevederile art.165 alin.(1) referitoare la nesoluţionarea în termen se aplică corespunzător.

Astfel, coroborând prevederile normelor legale citate anterior, cu circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul judiciar statuează că, acțiunea înaintată de Berechelea Andrei la 12 aprilie 2021, a fost depusă în instanța de contencios administrativ în termen, din care motive, instanța de fond corect a reținut spre examinare fondul cerințelor formulate în acțiune.

<u>Cu referire la fondul acţiunii:</u>

Articolul 224. *Hotărîrile instanţei de judecată*

(1) Examinînd acţiunea în contencios administrativ în fond, instanţa de judecată adoptă una dintre următoarele hotărîri:

b) în baza unei acţiuni în obligare, anulează în tot sau în parte actul administrativ individual de respingere a solicitării sau o eventuală decizie adoptată în procedura prealabilă şi obligă autoritatea publică să emită un act administrativ individual, dacă revendicarea pretenţiei reclamantului de emitere a actului este întemeiată;

f) respinge acţiunea ca fiind neîntemeiată, dacă nu sînt îndeplinite condiţiile de adoptare a unei hotărîri prevăzute la lit.a)–e).

Fiind învestită cu soluționarea cauzei ca instanță de fond, Judecătoria Strășeni, sediul Central prin hotărîrea din 21 decembrie 2022, a respins acțiunea formulată de Berechelea Andrei împotriva Consiliul comunal Onișcani, r-l Călărași, terți Primăria Onișcani, r-l Călărași și Serviciul Fiscal de Stat în procedura contenciosului administrativ, ca neîntemeiată.

Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios administrativ al Curții de Apel Chișinău susține ca fiind legală soluția primei instanțe, iar în argumentarea poziției sale reține următoarele.

LEGISLAȚIA PERTINENTĂ (în vigoare la data inițierii procedurii administrative):

Legea privind administraţia publică locală, nr. 436-XVI din 28.12.2006:

Articolul 3. Principiile de bază ale administrării publice locale

(1) Administrarea publică în unităţile administrativ-teritoriale se întemeiază pe principiile autonomiei locale, descentralizării serviciilor publice, eligibilităţii autorităţilor publice locale şi consultării cetăţenilor în probleme locale de interes deosebit.

(2) Autorităţile administraţiei publice locale beneficiază de autonomie decizională, organizaţională, gestionară şi financiară, au dreptul la iniţiativă în tot ceea ce priveşte administrarea treburilor publice locale, exercitîndu-şi, în condiţiile legii, autoritatea în limitele teritoriului administrat.

Articolul 7. Autonomia şi legalitatea în activitatea autorităţilor administraţiei publice locale

În realizarea competenţelor lor, autorităţile administraţiei publice locale dispun de autonomie, consfinţită şi garantată prin Constituţia Republicii Moldova, Carta Europeană a Autonomiei Locale şi prin alte tratate la care Republica Moldova este parte.

Articolul 14. Competenţele de bază ale consiliilor locale

(1) Consiliul local are drept de iniţiativă şi decide, în condiţiile legii, în toate problemele de interes local, cu excepţia celor care ţin de competenţa altor autorităţi publice.

(2) Pornind de la domeniile de activitate ale autorităţilor administraţiei publice locale de nivelul întîi stabilite la art.4 al Legii privind descentralizarea administrativă, consiliul local realizează următoarele competenţe:

a) decide punerea în aplicare şi modificarea, în limitele competenţei sale, a impozitelor şi taxelor locale, a modului şi a termenelor de plată a acestora, precum şi acordarea de facilităţi pe parcursul anului bugetar;

Codul fiscal, nr. 1163-XIII din 24.04.1997:

Articolul 170. Modul de stingere a obligaţiei fiscale

Stingerea obligaţiei fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripţie, scădere, compensare sau executare silită.

Articolul 172. Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a restanţelor, prin anulare

(1) Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a restanţelor, prin anulare se efectuează prin acte cu caracter general sau individual, adoptate conform legislaţiei.

(2) Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a restanţelor, prin anulare se efectuează prin actele organelor de drept şi judiciare privind radierea din Registrul fiscal de stat, în mod obligatoriu definitive şi irevocabile, adoptate conform legislaţiei.

(3) Se supun anulării, conform situaţiei din data de 31 decembrie a fiecărui an fiscal de gestiune, restanţele unui contribuabil (persoană fizică sau juridică), în cuantum de pînă la 10 lei în total, înregistrate în sistemul informaţional. Determinarea şi stingerea prin anulare a cuantumului respectiv al restanţelor în sistemul informaţional se efectuează individual de către organele abilitate cu atribuţii de administrare fiscală, menţionate la art.131 alin.(1) din prezentul cod.

Articolul 277. Subiecţii impunerii

(1) Subiecţi ai impunerii sînt persoanele juridice şi persoanele fizice rezidenţi şi nerezidenţi ai Republicii Moldova:

a) proprietarii bunurilor imobiliare de pe teritoriul Republicii Moldova;

c) deţinătorii drepturilor patrimoniale (drepturilor de posesie, de gestiune şi/sau de folosinţă) asupra bunurilor imobiliare proprietate publică de pe teritoriul Republicii Moldova;

(2) Faptul că persoanele specificate la alin.(1) nu deţin un document ce ar atesta dreptul de proprietate asupra bunurilor imobiliare, precum şi faptul neexecutării obligaţiei de înregistrare a drepturilor patrimoniale prevăzute de legislaţie nu pot constitui temei pentru nerecunoaşterea acestor persoane în calitate de subiecţi ai impunerii privind bunurile imobiliare respective, în cazul în care aceste persoane exercită, de fapt, dreptul de posesie, de folosinţă şi/sau de dispoziţie asupra acestor bunuri.

Articolul 278. Obiectele impunerii şi baza impozabilă a bunurilor imobiliare

(1) Obiecte ale impunerii sînt bunurile imobiliare, inclusiv terenurile din intravilan sau din extravilan, clădirile, construcţiile, casele de locuit individuale, apartamentele şi alte încăperi izolate, inclusiv bunurile imobiliare aflate la o etapă de finisare a construcţiei de 50% şi mai mult, rămase nefinisate timp de 3 ani după începutul lucrărilor de construcţie. Gradul de finalizare a construcţiei în scopul impozitării se determină de către experţii tehnici în construcţii sau de către agenţii economici cu activităţi în domeniul expertizei tehnice, sau de către autoritatea administraţiei publice locale, în baza metodei stabilite de organul central de specialitate al administraţiei publice în domeniul construcţiilor.

(2) Baza impozabilă a bunurilor imobiliare constituie valoarea estimată a acestor bunuri.

Articolul 281. Calcularea impozitului

(1) Suma impozitului pe bunurile imobiliare ale persoanelor fizice care nu sînt înregistrate în calitate de întreprinzător se calculează anual pentru fiecare obiect al impunerii, pornindu-se de la baza impozabilă a bunurilor imobiliare, calculată conform situaţiei de la 1 ianuarie a perioadei fiscale respective, de către serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale ale primăriilor. În cazul în care baza impozabilă este evaluată de către organele cadastrale teritoriale în cursul anului fiscal pînă la expedierea avizelor de plată, suma impozitului pe bunurile imobiliare pentru anul respectiv se calculează pornindu-se de la valoarea estimată în scopul impozitării bunurilor imobiliare, înregistrată în cadastrul fiscal.

(1^1) Înştiinţarea subiecţilor impunerii specificaţi la alin.(1) cu privire la suma impozitului pe bunurile imobiliare ce urmează a fi achitată se realizează de către serviciile de colectare a impozitelor şi taxelor locale ale primăriilor, prin intermediul avizelor de plată a impozitului pe bunurile imobiliare.

Raportând cadrul legal precitat la circumstanțele de fapt ale cauzei, Completul specializat în examinarea cauzelor de contencios adminisatrativ al Curții de Apel Chișinău atestă că, la data de 19.11.2020, perceptorul fiscal din cadrul Primăriei Onișcani, r-l Călărași, a expediat în adresa lui Berechelea Andrei informația nr.208 privind suma datoriilor acestuia la data de 19.11.2020 către Primăriei Onișcani, r-l Călărași. (f.d.5)

Conform ordinului de încasare a numerarului ***** din luna **decembrie 2020**, Berechelea Andrei a achitat suma de 2553, 41 lei impozitul funciar al persoanelor fizice -cetățeni pentru anul 2020 (f.d.7).

Prin contractele de donație nr.3199 și nr.3201 din 06.04.2010 autentificat de notarul privat Chește Hristofor, Berechelea Andrei (*****) și Berechelea Zinaida (*****) au donat Berechelea Andrei *****, terenurile cu destinație agricolă ***** imobilul construcție hidrotehnică nr. cadastral ***** și terenul aferent numărul cadastral *****, înregistrat de oficiul cadastral teritorial Călărași la data de 06.03.2013 nr.2501/13/2850 (f.d.15-16- verso inclusiv).

La data de 06.11.2020 Serviciul Fiscal de Stat a informat reclamantul/apelant prin scrisoarea nr.26-20/3-24/700 despre restanța față de bugetul public național în sumă de 18 248, 03 lei (f.d.8).

La 11.01.2021 reclamantul s-a adresat cu cerere către Consiliul s. Onișcani, r-nul Călărași privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor prin anulare, prin care a solicitat unei emiterea unei decizii privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, **prin anulare**, inclusiv a restanțelor prin anulare a restanței în mărime de 18 385.58 lei, compus din impozitul funciar în mărime de 17 793,40 lei, impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113220 în

sumă de 72,35 lei şi impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113240 în sumă de 466,16 lei, precum şi taxa pentru salubrizare clasificație economică 114426 în sumă de 53,67 lei, pentru perioada anilor 2011-2016, prin radierea din Registrul fiscal de stat, inclusiv să fie informat despre data ședinței Consiliului com. Onișcani la care se va examina prezenta cerere (f.d.10-verso inclusiv).

Cererea reclamantului/apelant, menționată supra a fost întemeiată pe prevederile art. 172 Cod fiscal „Stingerea obligaţiei fiscale, inclusiv a restanţelor, prin anulare".

Prin decizia Consiliului com. Onișcani nr.01/05 din 26.03.2021 "Cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozitul funciar", s-a respins cererea înaintată de Berechelea Andrei cu privire la stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare a restanței la impozit a sumei de 18 385 lei. (f.d.12)

Prin scrisoarea nr.1307/OT_{10}-116 din 20.05.2020, Oficiul teritorial Ungheni al Cancelariei de Stat informează că Decizia nr.01/05 "Cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozit funciar", adoptată de Consiliul com. Onișcani pe data de 26.03.2021 a fost supusă controlului obligatoriu de legalitate, urmare a cărui fapt careva abateri de la respectarea cadrului legal în vigoare la momentul adoptării actului administrativ respectiv nu s-au constatat (f.d.35).

Cu referire la spețа în cauză instanța de fond just a statuat că, decizia Consiliului com. Onișcani nr.01/05 din 26.03.2021 este una legală și întemeiată. Or, din analiza prevederilor art. 172 Cod Fiscal în coraport cu cererea reclamantului privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare, se atestă că restanțele contribuabilului Berechelea Andrei depășesc vădit cuantumul de 10 lei total, și nu se referă doar la ultimul an fiscal de gestiune. Prin urmare, în spețа în cauză nu sunt aplicabile prevederile art. 172 Cod Fiscal, iar restanța la plata impozitelor acumulată de către Berechelea Andrei nu poate fi stinsă prin aulare, după cum ultimul solicită

Completul judiciar remarcă că, în cererea de chemare în judecată și în cererea de apel reclamantul/apelant a făcut referire și la prevederile art. 173 Cod fiscal, care se referă la stingerea obligațiilor fiscale prin prescripție. Însă la acest capitol urmează a fi subliniat faptul că, în cererea sa inițială, depusă la 11.01.2021, Berechelea Andrei nu a făcut referire la prevederile art. 173 Cod fiscal. Prin urmare, autoritatea publică pîrîtă/intimată a examinat cererea sa doar în limita celor solicitate – „stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare, în temeiul art. 172 Cod fiscal".

În lumina celor expuse supra, Completul judiciar conchide că restanța față de bugetul public calculată contribuabilului Berechelea Andrei, pentru perioada 2011-2016, este una în corespundere cu prevederile legale. Or, Berechelea Andrei este proprietar al imobilelor supuse impozitării cu impozitul funciar și impozitul bunurilor imobile începând cu anul 2010 conform contractelor de donație nr.3199

și nr.3201 din 06.04.2010, astfel decesul proprietarilor Berechelea Zinaida (decedată *****- certificat de deces *****1 f.d.17) și Berechelea Andrei (decedat ***** certificat de deces DC-***** f.d.18) nu are nici o tangență cu datoria restantă a actualului proprietar.

Drept urmare, instanța de apel conchide că prima instanță just a statuat că, decizia Consiliului com. Onișcani nr.01/05 din 26.03.2021 ”Cu privire la examinarea cererii privind scutirea de impozitul funciar”, prin care s-a respins cererea înaintată de Berechelea Andrei cu privire la stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare a restanței la impozit a sumei de 18 385 lei, este una legală și întemeiat a conchis că în speță nu sunt temeiuri cu privire la obligarea Consiliului comunal Onişcani, r-ul Călăraşi de a emitere dispoziție privind stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare a restanței în mărime de 18 385,58 lei, compus din impozitul funciar în mărime de 17793,40 lei, impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113220 în sumă de 72,35 lei şi impozitul pe bunurile imobile clasificație economică 113240 în sumă de 466,16 lei, precum şi taxa pentru salubrizare clasificație economică 114426 în sumă de 53,67 lei, pentru perioada anilor 2011-2016, prin radierea din Registrul fiscal de stat.

Urmare a constatărilor detaliate supra vis-a-vis de circumstanțele faptice ale cazului dedus judecării în ordine de apel, Completul judiciar concluzionează că, argumentele expuse de către partea apelantă în cererea de apel sunt lipsite de substanță obiectivă, iar instanța de fond - reieșind din cumulul probelor administrate, a soluționat cauza sub toate aspectele de fapt și de drept, în consecință hotărârea emisă fiind legală şi întemeiată, în corespundere cu art. 130 CPC.

Prin prisma acestor constatări, Completul judiciar concluzionează că la caz dubiul judiciar a fost înlăturat, netemeinicia cerințelor părții apelante a fost demonstrată, iar argumentele invocate de către Berechelea Andrei poartă caracter pur formal.

Cercetând cu maximă diligență materialele prezentate, Colegiul notează că dosarul nu conţine vre-un element susceptibil să o facă să ajungă la o altă concluzie în prezenta cauză.

Sintetizând cele detaliate mai sus, statuând cu certitudine că argumentele părții apelante sunt neîntemeiate, iar hotărârea instanţei de fond este legală și întemeiată, Completul de Contencios Administrativ conchide a respinge apelul declarat de Berechelea Andrei şi a menţine hotărârea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 21 decembrie 2022.

În conformitate cu prevederile art. 240 alin (1) lit. a) Cod administrativ, art. 389-390 CPC, Completul de Contencios Administrativ din cadrul Colegiului Civil, Comercial şi de Contencios Administrativ al Curţii de Apel Chişinău

d e c i d e :

Apelul declarat de Berechelea Andrei, ***se respinge.***

Se menține hotărîrea Judecătoriei Strășeni, sediul Central din 21 decembrie 2022.

Decizia este executorie de la emitere, însă poate fi contestată cu recurs la Curtea Supremă de Justiţie.

Recursul se depune la Curtea Supremă de Justiţie în termen de două luni.

Președintele completului,

Judecătorul Mîra Ghenadie

Judecătorii Dașchevici Grigore

Bostan Angela